

What's in a name 2011

OPENBARE WERKEN

team OWUGG

steller CWL Aarts

doorkiesnummer +31 77 3599667

registratienummer 11/18301

datum 13 september 2011

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding	1
Hoofdstuk 2	Wettelijke basis 1. Straatnaamgeving 2. Nummeraanduiding	2
Hoofdstuk 3	Systematiek en werkwijze 1. Systematiek 2. Werkwijze	3
Hoofdstuk 4	Hoofdregels en uitgangspunten 1. Hoofdregels 2. Uitgangspunten A. Namen van personen B. Historische namen C. Vernoeming van straten bij ontstaan nieuwe wijk D. Gebruik van namen uit het dialect	4 5

Middels een initiatiefraadsvoorstel is verzocht om een herziening van de straatnaam-procedure. Aanleiding hiervan was een ingezonden brief aan het college en aan alle fracties in de gemeenteraad en een beeldvormende raadsvergadering op 8 september 2010. Tot nu toe is de werkwijze gebaseerd op de nota 'What's in a name', door de gemeenteraad vastgesteld op 12 september 1997 en volgens de richtlijnen van de verordening 'straatnaamgeving en huisnummering', vastgesteld bij raadsbesluit 2 januari 2001. Bovenstaande is aanleiding geweest om de procedure opnieuw te bezien. Het resultaat is als volgt: er zal, vanwege de samenvoeging met Arcen & Velden in 2010, een nieuwe verordening worden vastgesteld, de verordening 'Adressen Venlo 2011' en de oorspronkelijke nota zal worden gewijzigd en aangepast tot de onderliggende nota, 'What's in a name 2011'.

2 Wettelijke basis

Straatnaamgeving

1. Tot nu toe vindt de straatnaamgeving plaats aan de hand van de nota 'What's in a name' vastgesteld door de gemeenteraad van Venlo op 12 september 1997 en volgens de richtlijnen van de verordening straatnaamgeving en huisnummering, na samenvoeging met de gemeenten Belfeld en Tegelen, vastgesteld door de gemeenteraad op 2 januari 2001.
In de toekomst zal straatnaamgeving plaatsvinden conform de richtlijnen van de nog vast te stellen verordening Adressen Venlo 2011, opgesteld vanwege de samenvoeging met gemeente Arcen&Velden, en onderliggende nota 'What's in a name 2011'. Straatnaamgeving is verder nergens in een wet geregeld.

Nummeraanduiding

2. De Basisregistratie Adressen (BRA), de registratie van woonplaatsen, straatnamen en nummeraanduidingen en de Basis Gebouwen Registratie (BGR), die gegevens bevat over panden, verblijfsobjecten en stand- en ligplaatsen, worden samen de Basisregistraties voor Adressen en Gebouwen (BAG) genoemd. Dit is geregeld in een wet. Per 1 juli 2009 is de wet BAG van kracht. In deze wet worden gemeenten o.a. opgedragen nummeraanduidingen toe te kennen aan de op het grondgebied van de gemeente gelegen adresseerbare objecttypen. De thans aangewezen adresseerbare objecttypen zijn, verblijfsobjecten, stand- en ligplaatsen. Deze objecttypen zijn gedefinieerd in het kader van de Basis Gebouwen Registratie.

3 Systematiek en werkwijze

1. Systematiek

Aangezien er wettelijk gezien geen voorschriften of richtlijnen op het gebied van straatnaamgeving bestaan is iedere gemeente vrij in het geven van namen aan straten. Uit ervaring is gebleken, dat het hanteren van een bepaalde systematiek in straatnaamgeving geen overbodige luxe is. Zo is het handig om binnen een bepaalde (nieuwbouw)wijk namen te groeperen naar onderwerp. De nieuwe wijk Stalberg-Oost heeft bijvoorbeeld allemaal straatnamen van bekende architecten. Dit komt de vindbaarheid en herkenbaarheid van deze wijk ten goede. Zo zijn er verder nog wijken met namen van zeehelden, vogels, kruiden, etc. In het verleden is deze systematiek binnen Venlo niet altijd even consequent toegepast, echter nu is het zaak dat in ieder geval binnen elke voormalig zelfstandige gemeente Belfeld, Tegelen, Venlo en Arcen&Velden, deze systematiek in de toekomst gevolgd zal worden.

2. Werkwijze

De openheid en transparantie in het proces straatnaamgeving zal worden vergroot. Wanneer op enig moment een nieuwe straatnaam gaat ontstaan, wordt iedereen nadrukkelijk uitgenodigd (middels publicatie in de publieke media) en in de gelegenheid gesteld om suggesties in te dienen bij de gemeente. Deze suggesties dienen vergezeld te gaan van een gedegen onderbouwing (de voorwaarden voor een goede straatnaam worden verder uitgelegd in hoofdstuk 4, 'Hoofdregels en uitgangspunten'). Na ontvangst worden deze suggesties in zijn geheel doorgeleid naar de betreffende wijk-/dorpsraad van de buurt waar de nieuwe straatnaam ontstaat. Vervolgens zal deze wijk-/dorpsraad, mede op basis van onderliggende nota, komen tot een advies aan de gemeente voor een bepaalde straatnaam. Dit zal ter besluitvorming in het college worden gebracht, samen met de afgevallen suggesties. Na deze besluitvorming zal de naam actief gecommuniceerd worden, zowel in- als extern. Namen voor rotondes, pleinen, parken, kunstwerken (viaduct, brug, tunnel) komen op dezelfde wijze tot stand als bovenstaande.

Indien er nieuwe straatnamen ontstaan op industriegebieden/-terreinen zal bovenstaande procedure in principe gevolgd worden. Het verschil met bovenstaande is, dat de suggesties in plaats van naar de wijk-/dorpsraad, naar de parkmanagementorganisatie van het betreffende industriegebied-/terrein zullen worden doorgeleid. Datzelfde geldt voor namen voor rotondes, pleinen, parken, kunstwerken (viaduct, brug, tunnel) op of in de nabijheid van industriegebieden/-terreinen.

Onvolledige of onjuist geschreven straatnamen zullen binnen de gemeente worden gecorrigeerd.

4 Hoofdregels en uitgangspunten

1. Hoofdregels

- Voorkom verwarring, vermijd onderliggende gelijkenis of overeenkomst: probeer te voorkomen dat er in een stadsdeel twee erg op elkaar lijkende namen worden gekozen. Als er bijv. al een Braamstraat is, is het niet handig om ook een Brahmstraat vast te stellen.
- Houd het eenvoudig: ga voor goed uitspreekbare, gemakkelijk spelbare en gemakkelijk leesbare namen. Voorkom daarnaast onnodig lange namen. Iedereen moet straatnamen kunnen gebruiken.
- Heb besef van betekenis: het misstaat om een achterafstraatje een laan te noemen of een steegje te vernoemen naar een groot staatsman of naar iemand die veel betekend heeft voor de gemeenschap. Daarom is destijds de Jan Klaassensstraat in Venlo weer ingetrokken. Iemand met zo'n staat van dienst verdiende meer dan een achterafstraatje zonder bebouwing.
- Hij moet taalkundig in orde zijn: het zou natuurlijk erg slordig zijn als er op een straatnaambord een naam prijkt, die fout gespeld/geschreven is. Nieuwe straatnamen worden gespeld volgens de spelling die op dat moment wettelijk gangbaar is.

2. Uitgangspunten

Uitgangspunten waar gebruik van gemaakt kan worden bij de benoeming van een nieuwe straatnaam.

A. Namen van personen

Een te vernoemen persoon moet al geruime tijd overleden zijn (uitzondering hierop zijn personen die behoren tot het koninklijk huis, zij kunnen ook bij leven reeds met een straatnaam worden bedacht). Dit, om te voorkomen dat er teveel gereageerd wordt op de waan van de dag. Personen naar wie men een straat wil vernoemen dienen zorgvuldig 'gescreend' te worden op hun (oorlog)verleden, zodat alleen personen met onbesproken gedrag worden geëerd met een straatnaam. Hierbij wordt gedacht aan, in de gemeente Venlo of landelijk bekende personen, op het gebied van cultuur of wetenschap, dan wel maatschappelijk zeer verdienstelijke personen. Daarnaast dient (indien mogelijk) de naaste familie te worden geïnformeerd en gevraagd of zij instemmen met de naamgeving. De reden voor de vernoeming dient duidelijk te worden omschreven en onderbouwd. Daarnaast zal bij vernoeming van straatnamen naar personen, zoveel mogelijk getracht worden om vrouwen een evenredig aandeel hierin te doen toekomen. Dat houdt in dat, indien de keuze valt op een personen-naam, bij gelijke geschiktheid de vrouwen-naam voor zal gaan.

B. Historische namen

Wanneer er gekozen wordt om voor een historische naam te gaan, is het van belang dat deze naam ook daadwerkelijk een relatie met het verleden aldaar heeft. Extra aandacht daarvoor is op zijn plaats. Zowel de ligging als de naam dient historisch juist te zijn. Oude kaarten zouden kunnen worden geraadpleegd om mogelijk oude namen op te sporen. Men kan ook de plaatselijk geschiedenis hoog houden door te kiezen voor namen van voorwerpen uit die geschiedenis of namen van plaatselijke 'grootheden' (zie ook 'namen van personen'). Evenals bij personennamen dient de reden voor vernoeming duidelijk te worden omschreven en onderbouwd. In verband met de praktische bruikbaarheid zal een eventuele oude schrijfwijze worden omgezet in hedendaagse spelling.

C. Vernoeming van straten bij ontstaan nieuwe wijk

Indien er een nieuwe wijk ontstaat zou ervoor gekozen kunnen worden om een bepaald onderwerp te kiezen als naamgeving. Er dient dan wel rekening gehouden te worden met het aantal straten in deze nieuwe wijk. Bij een gering aantal straten kan een 'klein onderwerp' als basis dienen. Bij meerdere straten zal een onderwerp gekozen moeten worden waar een groot aantal namen als basis kan dienen. Er zal echter altijd enige overcapaciteit in mogelijke straatnamen noodzakelijk zijn, zodat er achteraf nog altijd een straat over hetzelfde onderwerp kan worden toegevoegd indien in een reeds benoemde wijk alsnog een straat wordt aangelegd.

D. Gebruik van namen uit het dialect

Het heeft niet de voorkeur om dialectnamen als straatnamen te gebruiken. Zoals eerder al aangegeven in de hoofdregels is het zaak om de namen eenvoudig te houden. Vaak is het zo dat namen in het dialect door niet-dialectsprekende personen moeilijk uit te spreken zijn. Daarnaast kunnen er naast spreekproblemen ook spel- en schrijfproblemen ontstaan door het gebruik van dialectnamen. Dit is niet wenselijk. Echter, wanneer de te geven naam een begrip is (geweest) in het dialect en de uitspraak geen onoverkomelijke problemen zal opleveren, zou het geen bezwaar moeten zijn om deze naam dan ook daadwerkelijk te gebruiken. In voorkomende gevallen zal worden bezien of deze namen in het Venloos kunnen worden vastgesteld. (Een voorbeeld hiervan is de Meuleveldlaan.)